

วารสาร.มจร

สังคมศาสตร์ปริทรรศน์

JOURNAL OF MCU

ISSN : 2287-0121

Social Science Review

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม - เมษายน ๒๕๕๙

Vol.5, No.1 January - April 2016

บทความที่น่าสนใจ

- รูปแบบภาวะผู้นำตามแนวพระพุทธศาสนาของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย
: พระราชวชิรเมธี, ดร.
- อาบัติ : บทวิเคราะห์อันว่าด้วยหนังสือศาสนากับมุมมองทำที่ตามแบบชาวพุทธ
: พระปลัดระพิน พุทธิสาร, ดร.

วารสาร มจร

สังคมศาสตร์ปริทรรศน์

JOURNAL OF MCU

ISSN : 2287-0121

Social Science Review

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙

Vol.5 No.1 January–April 2016

จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ ๓ ฉบับ

ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน / ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม / ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์นักวิชาการนิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ พระพุทธศาสนา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ พัฒนาสังคมและการศึกษา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกของปัญหาให้แก่สังคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

พระราชวรเมธี, ดร.

พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.

พระสุวรรณเมธากรณ์, ผศ.

พระราชวรมนี, ดร.

พระเมธีธรรมจารีย์

พระโสภณวชิราภรณ์

พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.

ผศ.พิเศษ ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล

อธิการบดี

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต

รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกฎหมาย

บรรณาธิการ : ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร. - อ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

กองบรรณาธิการ :

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระระพีพันธุ์ พุทธิสาโร, ดร.

พระมหาภคสุภา กิตติโสภโณ, ดร.

พระมหาสุนันท์ สุนันโท, ดร.

อ.ดร.ธิตูภูมิ หมั่นมี

อ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา

อ.ดร.ประเสริฐ อธิลา

หน่วยงานภายนอก

ผศ.ดร.วิโรจน์ อินทนนท์

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร

อ.ดร.อุทัย สติมัน

อ.ดร.ธนากร น้อยทองเล็ก

อ.ดร.เดโชพล เหมนาไลย

พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์

น.อ.ดร.นภัทร์ แก้วนาค

อ.ดร.เศรษฐวิวัฒน์ โชควรรกุล

อ.ดร.วันชัย สุขตาม

อ.ดร.อำนาจ ยอดทอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วิทยาลัยการทัพอากาศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

เลขานุการ :

อ.ดร.อนุวัต กระสังข์

ศิลปกรรม :

อ.ดร.อนุวัต กระสังข์ - อ.ดร.สุริยา รักษาเมือง - อ.ประสิทธิ์ พุทธศาสตร์ศรีธธา

สำนักงาน :

สำนักงานวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์

ศูนย์บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อาคารเรียนรวมโซน B ชั้น ๕

เลขที่ ๓๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐

โทร. ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๒๖๘, ๘๒๖๙, ๘๒๗๐

จัดพิมพ์โดย :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แขวงบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒๒ ๒๑๘๘๙๒, ๐๒๖ ๒๓๕๖๒๓ โทรสาร ๐๒๖ ๒๓๕๖๒๓

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ
วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน

๑. พระศรีคัมภีร์ญาณ, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. พระเทพปริยัติเมธี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. พระครูบูรیمانรักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. พระมหาบุญเลิศ อินฺทปญฺโญ, รองศาสตราจารย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. พระมหาสมบุญรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปญฺโญ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๓. รองศาสตราจารย์ ดร. กิตติศักดิ์ ผกาทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๔. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิน งามประโคน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดิมนักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัชชัย ไชยสา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เกื้อนช่วง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถิตย์ คิลปะชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรด บุญอ่อน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุภูมิ ไชวเกษม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานนท์ เมธีวรฉัตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๘. อาจารย์ ดร.พิเชฐ ทั้งโต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๙. อาจารย์ ดร.ธีรพงษ์ สมเขาใหญ่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓๐. อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปรานีต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓๑. อาจารย์ ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

๑. พระเมธาวิเชียรสร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา เจริญชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชีโนกุล	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
๖. รองศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.โคทม อารียา	มหาวิทยาลัยมหิดล
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ แก่นอินทร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.สรรเสริญ อินทร์ตัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
๑๐. รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ศรีจันทร์โคตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นียมางกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
๑๓. รองศาสตราจารย์ วราคม ทีสุภะ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ชีโนกุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลับพลึง คงชนะ	มหาวิทยาลัยพะเยา
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เพชรนาจกร	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน ปัญญาอุตรตระกูล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณี เจนวิถีสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.वलันต์ อติศัพท์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
๒๖. เรือโท.ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร.อนันท์ ใจสมุทร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยสร สมบุญมาก	มหาวิทยาลัยนครพนม
๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สอาด บรรเจิดฤทธิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัลยาณี พรพิเนตพงศ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมินรัตน์ นวะบุศย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทภัยรัตน์ ทรพรสุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๓๓. อาจารย์ ดร.ณัด แก้วเจริญไพศาล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๓๔. อาจารย์ พลเอก ดร.เอกชัย ศรีวิลาศ	สถาบันพระปกเกล้า
๓๕. อาจารย์ ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
๓๖. อาจารย์ ดร.จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
๓๗. อาจารย์ ดร.วรอนงค์ โกวิทเสถียรชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
๓๘. อาจารย์ ดร.ธงชัย นิลคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

ด้วย วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ฉบับนี้เป็นปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มีคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยจากสถาบันภายนอกได้นำเสนอผลงานทางวิชาการที่หลากหลายหัวข้อจากหลากหลายสาขาวิชา ทั้งนี้ กองบรรณาธิการได้ส่งผลงานทางวิชาการเหล่านี้ไปให้กรรมการกลั่นกรองบทความทางวิชาการของแต่ละสาขาเป็นผู้อ่านและมอบให้เจ้าของบทความนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนการตีพิมพ์แล้ว และด้วยความตั้งใจของคณะกองบรรณาธิการที่มีความประสงค์จะทำวารสารเล่มนี้ให้สมบูรณ์ตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre) ฉะนั้น โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัยอันประกอบด้วยบทความวิจัย ๑๗ เรื่อง และบทความวิชาการ ๓ เรื่อง ซึ่งเนื้อหาสาระในเล่มประกอบด้วยนักวิชาการและเรื่องดังต่อไปนี้

พระราชวชิรเมธี บทความเรื่อง “รูปแบบภาวะผู้นำตามแนวพระพุทธศาสนาของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย” พบว่าการที่ผู้นำกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ก็จะเป็นผู้นำที่สร้างความแข็งแกร่งให้องค์กรด้วยการสร้างทีมงานที่มีการวางแผนการปรับปรุงการทำงานอย่างมีเหตุผลรัดกุมรอบคอบ ส่งผลให้ผู้นำให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และตรวจสอบงานที่มอบหมาย เพื่อให้ทำงานมีประสิทธิภาพ และผู้นำต้องมีความตั้งใจอดทนต่อสภาพปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ นำไปสู่การส่งเสริมการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยให้ดียิ่งขึ้น

พระเมธีวชิรภูษิต บทความเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ” พบว่ารูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ด้านการผลิตบัณฑิต พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยให้นิสิตเป็นศูนย์กลาง การเพิ่มกลไกการจัดการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ด้านการวิจัยและพัฒนา พบว่า มีการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างสร้างสรรค์ การจัดตั้งศูนย์การวิจัย ด้านการนุบำรุงพระพุทธศาสนาและการบริการวิชาการ พบว่า การส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การจัดทำวารสารของหน่วยวิทยบริการ และด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พบว่า กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนการบูรณาการการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงไปยังศิลปวัฒนธรรม

พระครูโสภณธรรมวิจารณ์ บทความเรื่อง “รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในจังหวัดอ่างทอง” พบว่ามีอยู่ ๘ รูปแบบ คือ (๑) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมแบบการแสดงธรรมเทศนา (๒) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมแบบการบรรยายธรรมหรือปาฐกถาธรรม (๓) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมแบบการบรรยายธรรมผ่านสื่อแพรมภาพหรือสถานีวิทยุกระจายเสียงออกอากาศ (๔) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมแบบการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมต่างๆ (๕) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมแบบการนำฝึกสมาธิ (๖) รูปแบบและวิธีการเผย

แผ่ธรรมเนียมการนำปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ (๗) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมเนียมแบบการพัฒนา
ห้องที่ (๘) รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมเนียมแบบการทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ พระธรรมทูตหรือ
ผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนาจะต้องพิจารณารูปแบบตามความเหมาะสมของปัจจัย เช่น เวลา สถานที่
ตัวผู้ฟัง และบริบทต่างๆ เป็นต้น

พระอธิการกริธา จันทวิโส บทความเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
วิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า ๑. การบริหาร
บุคคล ผู้บริหารจัดการเรียนการสอนต้องสนับสนุนงบประมาณให้ครูผู้สอนเข้ามาสอนวิชา
พระพุทธศาสนามากขึ้น ๒. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้สอนต้องผลิตสื่อการเรียนการสอนมา
ใช้ให้เหมาะสมกับสถานที่ของโรงเรียนซึ่งมีความพร้อม ๓. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ครูผู้สอน
ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดงบประมาณ แสวงหางบประมาณ ๔. ด้านกิจกรรมการสอน มีการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ๕. ด้านการวัดผลประเมินผล ผู้สอนนำองค์ความรู้
จากครูผู้สอนมาสนับสนุนในการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามหลักสูตรของโรงเรียน

พระครูโกศลวชิรกิจ บทความเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า ๑) การปฐมนิเทศเชิงพุทธ มีกิจกรรม
การแนะนำก่อนทำ (The Worker Care) บุคคลาภิบาล และเข้าวัดขัดใจ ๒) การฝึกอบรมเชิง
พุทธ มีกิจกรรมพุทธมามะกะ และการปฏิบัติธรรมสัญจร ๓) การส่งเสริมด้านวิชาการเชิงพุทธ มี
การจัดตั้งคลินิก ให้คำปรึกษาเชิงพุทธบูรณาการ การจัดบอร์ดธรรมะน่ารู้ และเครือข่ายความรู้
ทางสังคม (Socail Knowledge Network : SKN), ๔) การศึกษาดูงานเชิงพุทธ มีกิจกรรมพุทธ
จาริก นบพระสัญจร และพุทธภูมิออนทัวร์ และ ๕) การส่งเสริมการศึกษาต่อเชิงพุทธ มีกิจกรรม
การธรรมะศึกษาขั้นเตี้ย ศึกษาหลักพุทธธรรมบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และการเรียนธรรมะ
ออนไลน์ (E- Leanning)

พระประเสริฐ วรธมโม บทความเรื่อง “พุทธบูรณาการการพัฒนาทุนมนุษย์สู่ความเป็น
องค์กรสมรรถนะสูงของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ไทย” พบว่า
มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในองค์กรโดยผ่านกระบวนการให้
การศึกษาสนับสนุนให้ทุนการศึกษาไปศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้บุคลากรไปอบรมสัมมนา
เพิ่มพูนความรู้ตามสายงานที่ตนเองปฏิบัติงาน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุง เพิ่มทักษะใน
การทำงานมีหลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากรโดยการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในองค์กรโดยผ่าน
กระบวนการให้การศึกษา

วราภุมิ สุวะโสภา บทความเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรม” พบว่า การนำหลักสมัชชาชีวิตมาแก้ปัญหาชีวิตการใช้จ่ายทรัพย์สินเกิน
ฐานะให้รู้จักประมาณในการเลี้ยงชีวิตโดยทางชอบธรรมกล่าวคือการดำรงชีวิตตามหลักสัมมาอาชีวะ
ประพฤติปฏิบัติตามหลักของศีลซึ่งเป็นหลักขั้นพื้นฐานที่ประคับประคองกาย วาจาให้เรียบร้อยและ
ทำงานที่สุจริต

ดวงเดือน ศาสตราจารย์ บทความเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัว และการอนุรักษ์วิถีชีวิตพื้นถิ่นระหว่างชุมชนชาวปากเอะญอกับชุมชนชาวเมืองในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร” พบว่า ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับสูงทั้งภาพรวมและด้านย่อย ยกเว้นในด้านการรับรู้ข่าวสารของสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในระดับปานกลาง และระดับการอนุรักษ์วิถีชีวิตพื้นถิ่นอยู่ในระดับสูงทั้งภาพรวมและด้านย่อย ยกเว้นในด้านความเชื่อที่อยู่ในระดับปานกลาง

สุขสันต์ จันทะโชโต บทความเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามวิถีสังคมชาวพุทธ : กรณีศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธศาสนาของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามวิถีสังคมชาวพุทธ : กรณีศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธศาสนาของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ๒ ปัจจัย คือ ปัญหาการครองตนเพื่อความสุขในชีวิต ประกอบด้วยตัวแปร ๑๘ ตัว ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปรในปัจจัยอยู่ระหว่าง ๐.๗๖๖ ถึง ๐.๕๗๑ มีค่า Eigen values = ๒๐.๘๒๘ ค่าร้อยละของความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยที่ ๑ = ๖๗.๖๐๖ ปัจจัยนี้จึงมีความสำคัญเป็นอันดับที่ ๑ และปัจจัยที่ ๒ เรียกว่าปัญหาคุณธรรมในการครองตน ประกอบด้วยตัวแปร ๑๒ ตัว ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปรในปัจจัยอยู่ระหว่าง ๐.๗๘๖ ถึง ๐.๖๐๙ มีค่า Eigen values = ๑.๑๗๐ ค่าร้อยละของความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยที่ ๒ = ๓.๘๘๘ ปัจจัยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ ๒

ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี บทความเรื่อง “แนวทางนโยบายการพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย” พบว่า รูปแบบนโยบายการพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย นโยบายส่งเสริมการพัฒนาระดับชาติ นโยบายส่งเสริมการพัฒนาระดับมหาวิทยาลัย และนโยบายส่งเสริมการพัฒนาตนเอง โดยมุ่งส่งเสริมผลักดันในเรื่องความต่อเนื่องของการนำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณ การพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากร พัฒนาระบบการเรียนรู้และการเจริญเติบโตขององค์กร พัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีการศึกษา และพัฒนาบุคลากรให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน

มยุรี ทรัพย์เที่ยง บทความเรื่อง “การค้นหาวัตถุธรรมท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลางตามภารกิจกระจายอำนาจของไทย” พบว่า นวัตกรรมท้องถิ่นเป็นภารกิจด้านต่าง ๆ เป็นนวัตกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริการด้านสังคมและสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง และการมี ส่วนร่วมของประชาชนตามลำดับ นวัตกรรมท้องถิ่นตามภารกิจดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของประชาชนได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน หรือนำไปสู่วิธีการมีส่วนร่วมการปกครองตนเองของประชาชนได้เป็นอย่างดี

ยุทธนา เฉลียวชาติ บทความเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑” พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ องค์ประกอบทั้ง ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสัปปุริสธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักจริยธรรม ด้านการสื่อสารในองค์กร

ด้านความร่วมมือในองค์กร ด้านวัฒนธรรมในองค์กร และด้านผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ทุกด้าน ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่ามีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

พรพนา แสนการุณ บทความเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการระดับรายวิชาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในกลุ่มที่ ๙” พบว่า ผลการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนาสูงขึ้น และมีข้อเสนอแนะดังนี้ ๑) สถานศึกษาประชาสัมพันธ์หลักสูตรบูรณาการระดับรายวิชาเนื้อหาวิชาภาษาไทย ภาษาบาลี และพระพุทธศาสนา

อุทัย สุวรรณวงศ์ บทความเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนนายร้อยให้เป็นนักรบที่ชาญฉลาดของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” พบว่ากลยุทธ์การพัฒนานักเรียนนายร้อยให้เป็นนักรบที่ชาญฉลาดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในการมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนนายร้อยในด้านร่างกายด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคมโดยส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมากที่สุดและรายด้านทุกด้าน

นิเทศ สนั่นนารี บทความเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง” พบว่า รูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ต้องให้ความสำคัญกับตัวแปรการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการหลักสูตรประสบความสำเร็จ

พระมหาสมชาย กลิ่นจันทร์ บทความเรื่อง “การเผยแผ่พระพุทธศาสนา : การพัฒนารูปแบบและวิธีการเชิงรุกของคณะสงฆ์ไทย” พบว่า พัฒนารูปแบบการเผยแผ่ โดยเสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์การเผยแผ่ธรรมะ ๓ ศูนย์หลัก ประกอบด้วย ศูนย์วิชาการ มีหน้าที่รวบรวมและพัฒนาข้อมูล ให้บริการข้อมูลด้านพระไตรปิฎก ประวัติพระสาวก เป็นต้น ศูนย์ปฏิบัติการเชิงเครือข่าย เป็นศูนย์พัฒนาหลักการปฏิบัติในลักษณะเครือข่ายบุคลากรด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และศูนย์วิทยาการด้านสื่อ เป็นศูนย์พัฒนารูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมะในรูปแบบของสื่อต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเผยแผ่พุทธธรรม

กมลพร กัลยาณมิตร บทความเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลดความเหลื่อมล้ำในสังคม” พบว่า การร่วมกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับต่ำ การเผยแพร่ความรู้ และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง, การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ และด้านสังคม อยู่ในระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้เป็นแนวทางในดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

พระปลัดระพิน พุทธิสารโ บทความเรื่อง “อาบัติ : บทวิเคราะห์อันว่าด้วยนัยศาสนากับมุมมองท่าทีตามแบบชาวพุทธ” พบว่า ในปลายปี ๒๕๕๘ หนังสือมีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาเรื่อง

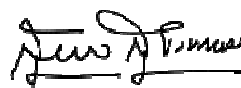
“อาบัติ” กลายเป็นประเด็นถกเถียง วิวาทะ โต้แย้ง เห็นต่าง ทั้งการห้ามฉายโดยกระทรวงวัฒนธรรม ให้ปรับบท ลดทอนความจริง โยงถึงเสรีภาพในการสื่อสารความจริง ทั้งการละเมิดก้าวล่วงภูมิภาคปัญหาผู้รับสารที่ถูกล้อผ่านหนึ่ง อันสัมพันธ์กับรัฐ อำนาจ การใช้อำนาจ บทศึกษานี้จึงมุ่งสะท้อนมุมมองประเด็นปัญหาข้อถกเถียงนั้น พร้อมเสนอมติ “ทำที่” ในแบบชาวพุทธว่าควรมีทิศทางหรือทำอย่างไร เพื่อส่งเสริมให้สังคมนี้ใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างแยกแยะตามหลัก “เหตุและผล”

ขณสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน บทความเรื่อง “การผสมผสานวิธีสอน” พบว่า วิธีสอนมีให้เลือกหลากหลายวิธี การสอนโดยทั่วไปมักใช้วิธีสอนหลายๆ วิธีร่วมกัน เพราะวิธีการใดวิธีการหนึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างเท่านั้น ไม่สามารถสนองวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ครอบคลุม จำเป็นต้องใช้วิธีอื่นๆ เพิ่มเติม ผู้สอนจึงควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอน ยิ่งมีมากเท่าไรก็จะยิ่งช่วยให้มีทางเลือกมากขึ้นเท่านั้น โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของบทเรียน บรรยากาศ ผู้เรียนและผู้สอน การผสมผสานวิธีสอนหลายวิธีเข้าด้วยกัน นอกจากจะช่วยให้การสอนบรรลุผลด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ได้มากขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้การเรียนการสอนสนุก น่าสนใจ และเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การใช้วิธีสอนที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่เสมอ

ภริชญา วีระสุโข บทความเรื่อง “สิทธิในการกำหนดการตัดสินใจตนเองของชุมชนท้องถิ่น: มโนทัศน์และกรณีศึกษากลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูด-บางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” พบว่า สิทธิในการกำหนดการตัดสินใจตนเอง มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับแนวคิดสิทธิทางธรรมชาติ ซึ่งดำรงอยู่ในสิทธิตามรัฐธรรมนูญโดยไม่ต้องบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ความเข้มแข็งและการพึ่งพิงตนเองของชุมชนคือปัจจัยความสำเร็จที่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถใช้สิทธิในการกำหนดการตัดสินใจของตนเองได้

คณะกรรมการพิจารณาการขอขอบุคคลเจ้าของผลงานบทความทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมทำให้วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการสู่สาธารณะตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขอพระคุณคณะกรรมการก้นกรงทุกท่านที่ได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้องน่าอ่าน เป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ และท้ายสุดขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้มีวารสารฉบับนี้และโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

บรรณาธิการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

บทบรรณาธิการ

บทความวิจัย :

รูปแบบภาวะผู้นำตามแนวพระพุทธศาสนาของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย ๑
: พระราชวชิรเมธี

ประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ๑๗
: พระเมธีวชิรภูษิต

รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในจังหวัดอ่างทอง ๒๙
: พระครูโสภณธรรมวิจารณ์

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ๔๓
จังหวัดนครศรีธรรมราช
: พระอธิการกรีธา จันทวีโส

กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ๕๗
กำแพงเพชร
: พระครูโกศลวชิรกิจ

พุทธบูรณาการการพัฒนาทุนมนุษย์สู่ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถาบันการศึกษา ๗๑
ระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ไทย
: พระประเสริฐ วรธมโม

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรม ๘๕
: วราภุมิ สุวะโสภา

การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวและการอนุรักษ์วิถีชีวิตพื้นถิ่นระหว่าง ๑๐๑
ชุมชนชาวปกากะญอกับชุมชนชาวเมืองในเขตสาทรกรุงเทพมหานคร
: ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามวิถีสังคมชาวพุทธ : กรณีศึกษาการดำเนินชีวิตตาม ๑๐๙
หลักพุทธศาสนาของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
: สุขสันต์ จันทะโชโต

แนวทงนโยบายการพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัย ๑๒๓
ราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
: ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี

- การค้นหาวัตถุกรรมท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลางตามภารกิจกระจายอำนาจของไทย ๑๓๗
: มยุรี ทรัพย์เที่ยง
- การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ๑๔๙
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑
: ยุทธนา เฉลียวชาติ
- การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการระดับรายวิชาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ๑๖๓
ศึกษาในกลุ่มที่ ๙
: พรพนา แสนการุณ
- กลยุทธ์พัฒนานักเรียนนายร้อยให้เป็นนักรบที่ชาญฉลาดของโรงเรียนนายร้อย ๑๗๙
พระจุลจอมเกล้า
: อุทัย สุวรรณวงศ์
- รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ๑๘๙
ของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
: นิเทศ สนั่นนารี
- The Propagation of Buddhism : The Development of the Format and ๒๐๕
Method of Approached Strategy of Thai Sangha
: Phramahasomchai Klinchan
- การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ๒๑๗
: กมลพร กัลยาณมิตร
- บทความวิชาการ:**
- อาบัติ : บทวิเคราะห์อันว่าด้วยหนังสือศาสนากัมมมองท่าที่ตามแบบชาวพุทธ ๒๓๑
: พระปลัดระพิน พุทธิสารโ
- การผสมผสานวิธีสอน ๒๔๕
: ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน
- สิทธิในการกำหนดการตัดสินใจตนเองของชุมชนท้องถิ่น: มโนทัศน์และกรณีศึกษากลุ่ม ๒๕๗
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูด-บางสะพาน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์
: ภริชญา วีระสุโข
- บทวิจารณ์หนังสือ :**
- ปฏิจจสมุปบาท จากพระโอษฐ์ ๒๗๑
: เสน่ห์ สีกาวิ

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความ วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์
คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ
หนังสือส่งบทความทางวิชาการเพื่อเผยแพร่
ใบตอบรับเป็นสมาชิก

๒๗๗
๒๗๘
๒๗๙
๒๘๐
๒๘๕
๒๘๖

